

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/43733> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Swamy, P.

Title: 'Let us Live as Hindus': Narrating Hindu Identity Through Temple Building Processes in Amsterdam Zuidoost (1988-2015)

Issue Date: 2016-10-27

NEDERLANDSE SAMENVATTING

Het doel van deze dissertatie is aantonen dat er bij het tempelbouwproces in Amsterdam Zuidoost veel meer op het spel staat dan het hercreëren van het Hindoeïsme buiten India, omdat het gebrek aan een tempel in deze buurt heeft opgebroken wat het betekent om ‘Hindoe’ te zijn. Deze dissertatie onderzoekt manieren waarop spelers uit de gemeenschap als burgers hebben ingegrepen in de lopende politieke strijd om een zichtbare speciaal gebouwde tempel te realiseren, door de vraag te stellen: Hoe is de Hindoe identiteit uitgedrukt door de afwezigheid van een speciaal gebouwde tempel in de buurt? Deze dissertatie neemt de sluiting van de Devi Dhaam tempel in 2010 als kritiek moment waarop het discours over Hindoe-identiteit verandering ondergaan vanuit idealen over moreel burgerschap en gemeenschapszin.

Methodologisch is deze dissertatie multidisciplinair en steunt zwaar op etnografische interviews, participant observatie en orale historie interview technieken. Het hier gepresenteerde onderzoek vertegenwoordigt zowel de standpunten van de leden van de Hindoegemeenschap van alle geslachten, achtergronden, leeftijden en afkomsten als die van relevante belanghebbenden zoals ambtenaren en media.

Conceptueel bouwt deze dissertatie op de notie van ‘diaspora’ door te onderzoeken op welke manieren diasporas dynamische categorieën zijn die meer impliceren dan een gedeelde afkomst of etniciteit. In plaats daarvan zijn diasporas strategisch: ze ontstaan in traumatische situaties en tijden collectieve actie wanneer een groep besluit om zichzelf als een samenhangend geheel naar buiten te presenteren. In andere tijden zijn ze minder samenhangend, minder zichtbaar en minder uitgesproken. In deel I introduceer ik de term ‘groupings’ als een subcategorie van diaspora. De term ‘groupings’ introduceer ik om de diverse achtergronden van mijn Hindoe respondenten te duiden, rekening houdend met de strategische groepering gebaseerd op hun etniciteit, religieuze stroming en migratie pad in Nederland. Er moet niet van uit gegaan worden dat het horen bij één groep het lidmaatschap van een andere groep uitsluit, en dat actoren binnen groupings geen interactie hebben.

Ondanks dat Afghaanse Hindoes, Surinaamse Hindoes, Indiase migranten en professionele ICT migranten allemaal een belang in de buurt hebben, zijn de stem en ervaringen van de Surinaamse Hindoes representatief geworden voor de Hindoe diaspora identiteit in Amsterdam Zuidoost. Dat is niet alleen omdat ze statistisch de meest prominente grouping van Hindoes in de buurt zijn, maar ook omdat ze als voormalige inwoners van een Nederlands kolonie in een positie zijn geweest om Hindoeïsme te vertegenwoordigen voor een breder publiek.

Deel I contextualiseert de recente historie van Amsterdam Zuidoost zodat een verbinding gemaakt kan worden tussen de problemen bij het bouwen van een tempel en de lopende

problemen om burgers in de buurt te creëren. Dit soort problemen worden veroorzaakt door de veranderende aard van de lokale omgeving en idealen van de architecten en planners van de jaren 60 die een buurt van de toekomst wilden bouwen.

In plaats daarvan werd de buurt een thuis voor verschillende migranten groupings, met name degenen die Suriname hebben verlaten na de onafhankelijkheid van 1975. Specifiek voor Surinaamse Hindoes wordt het leven in Amsterdam Zuid Oost gezien als een voortzetting van hun bestaan in Paramaribo het narratief van ‘culturele overheersing’ in relatie tot Afro-Surinaamse groupings was wordt vaak gebruikt om hun wantrouwen tegenover lokale bewoners en het falen om een tempel in hun buurt te bouwen. Terwijl andere religieuze gebouwen, zoals de Taibah moskee en de Kandelaar groep Ghanese kerken, wel werden gerealiseerd. Hoewel een zichtbare tempel nog steeds niet bestaat in Amsterdam Zuidoost, zijn er nu vier, onzichtbare, actieve tempels in tijdelijke alternatieve gebouwen. Het idee van een grote multifunctionele tempel is nog steeds een uitgesproken doel, maar Hindoe groupings waarderen de bestaande ruimtes als heilig en komen daar wekelijks samen om festival en verjaardagen, en om het heilige te benaderen in het comfort van de eigen gemeenschap.

Deze dissertatie onderzoekt ook de manier waarop een strategische ‘Hindoe’ identiteit wordt gearticuleerd door het idee van ‘Hindu hurt’. Deze dissertatie draagt bij aan de groeiende hoeveelheid literatuur in het veld dat het idee van Hindu hurt nuanceert als iets dat niet alleen voortkomt uit de context van Hindoe nationalisme, maar uit mensen- en burgerrechten in het land waar men verblijft. Deel II concentreert op het idee van Hindu hurt door een analyse van een corpus aan correspondentie tussen elite tempelbestuur spelers en het stadsdeel bestuur. Concentrerend op de jaren 1988-1996 introduceert dit onderzoek vier narratieve registers die strategisch zijn gemobiliseerd om te rechtvaardigen waarom een Hindoe tempel niet alleen in de buurt gebouwd moet worden, maar ook volledig moet worden gesubsidieerd door de gemeente.

Binnen deze narratieve registers is er niet alleen sprake van een overkoepelend Hindu hurt narratief, maar zijn er verschillende manieren waarop de elite spelers uit het tempelbestuur ‘Hindoes’ in de buurt hebben geïdentificeerd. Als eerste in relatie tot hun plaats als gemarginaliseerde burgers, ten tweede de verhouding met hun verleden als contractarbeiders in Suriname, ten derde in relatie tot hun gemarginaliseerde positie ten opzichte van andere minderheden in Nederland, als laatste in relatie tot hun exotische ‘Oosterse’ wereldbeeld dat hen isoleert van de rest van de Nederlandse maatschappij.

Na de sluiting van de Devi Dhaam tempel in 2010 begonnen de media en verschillende spelers uit de gemeenschap deze narratieven echter te verschuiven. Zij richtten zich op manieren waarop de ‘gemeenschap’ het slachtoffer was van een egoïstisch tempel bestuur dat had nagelaten om een geschikte plek te vinden voor het bouwen van een Hindoe tempel. Spelers uit de

gemeenschap hebben dit idee van een egoïstisch tempelbestuur bestendig bij het verwerken van het trauma van het verliezen van hun tempel ruimte, en zich begonnen te concentreren op het belang van Hindoe solidariteit. Deze dissertatie suggereert de notie Hindoe solidariteit het ideaal is geworden waarop Hindoe identiteit na 2010 is gebaseerd.

Deel III bouwt op dit idee en introduceert de opkomende Hindoe ‘moral economy’ in Amsterdam Zuidoost. Deze dissertatie doet een originele bijdrage aan recente studies in het moreel burgerschap debat in Nederland door verder te kijken dan discussies die de relatie tussen burgerschap en religieuze identiteit problematiseren, en kijkt in plaats daarvan naar de manieren waarop leden van de Hindoe gemeenschap in Amsterdam Zuidoost bewust een verbinding leggen tussen de morele leer van hun religie en de waarden van de hedendaagse Nederlandse samenleving. Tevens ondervraagt dit deel het idee dat Surinaamse Hindoes een politiek inactieve ‘model minderheid’ zijn die waarde hechten aan socio-economisch succes en materiele rijkdom in plaats van betrokkenheid in politiek of politieke conflicten.

Specifiek het belang van het zijn van een actief en politiek burger wordt verhaald als een belangrijke manier om een Hindoe tempel in Amsterdam Zuidoost opnieuw alsnog is te realiseren. Terwijl sommige leden van de gemeenschap een voorkeur hebben voor een meer directe aanpak en actief zijn geworden in de lokale politiek, zien oudere leden uit de werkende klasse hun doorlopende aanbidding van de Godin als onderdeel van een breder politiek protest voor het opnieuw realiseren van een tempel in Amsterdam Zuidoost. Dit ondermijnt het in de media en academische literatuur circulerende idee dat Hindoes, en met name Surinaamse Hindoes, als ‘model minderheid’ bestempelt die niet betrokken is de Nederlandse politiek om zich toe te kunnen leggen op socio-economisch succes en opwaartse mobiliteit.

Naast een toename van het belang dat aan politieke betrokkenheid wordt gehecht sinds 2010, hechten gemeenschapsleden meer waarde aan het democratisch besturen van de tempel ruimte en het recht om te stemmen in verkiezingen. Deze dissertatie verbindt deze ontluikende waarden aan de traumatische ervaring van een ondemocratisch bestuurde tempel in het verleden.

De focus op politieke betrokkenheid en het democratisch organiseren van de tempel leidt ook de aandacht af van voorouderlijke aanspraken op autoriteit vanwege kaste. De Hindoes in Amsterdam Zuidoost verwerpen specifiek de autoriteit van de Brahmaanse priester en hebben een voorkeur voor een open selectie van deze die de rituelen kan uitvoeren en kan spreken in de tempel op basis van kunde, gewoonten en moraal.

Deze dissertatie verbreedt het discours over tempel bouw in de diaspora door een focus te leggen op de manieren waarop tempel bouw niet alleen een proces van het maken van een religieuze plek is – met name in gevallen waarin dit proces is mislukt of vastgelopen. De casus in

Amsterdam laat zien dat een Hindoe tempel een symbool is van groepssolidariteit die de legitieme plaats van Hindoes als burgers van het Nederlandse sociale en culturele landschap versterkt. Ondanks dat tempel bouw processen grotendeels mislukt zijn in deze buurt, hebben de campagnes en mobilisaties achter deze processen overweldigend aangetoond dat Hindoe identiteit ook een duidelijke politieke dimensie heeft waarin de leden van de gemeenschap hun rechten als burgers uitoefenen: Het is deze verbinding tussen tempel bouw en burgerschap die centraal is komen te staan in de huidige discussies over wat het betekent om 'Hindoe' te zijn.